

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-10-21

Vår referens

Amal Aziz

Strateg

amal.aziz@malmo.se

Eurocities Call To Action

KN-2025-5396

Sammanfattning

Kulturförvaltningen föreslår att kulturnämnden ansluter sig till Eurocities initiativ "Call to Action for Low Carbon and More Inclusive Culture". Särskilt fokus läggs på ekologisk hållbarhet, ett område där stor utvecklingspotential har identifierats, i linje med stadens övergripande ambitioner inom miljö- och hållbarhetsområdet. Initiativet innebär ett frivilligt åtagande att främja en mer hållbar och inkluderande kultursektor, utan några juridiskt bindande åtaganden.

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslås besluta

1. att ansluta sig till ”Eurocities call to action...”
2. att ordföranden skriver under anslutningen till ”Eurocities call to action...”

Beslutsunderlag

- [Här kommer namnet på de handlingar som ligger till grund för beslutsförslaget hämtas in automatiskt. Du behöver inte skriva något under denna rubrik.]

Beslutsplanering

Kulturnämndens Ordförandeberedning 2025-10-08

Kulturnämndens arbetsutskott 2025-10-16

Kulturnämnden 2025-10-29

Beslutet skickas till

Handläggare

Ärendet

Bakgrund

Eurocities är ett nätverk som samlar över 200 europeiska storstäder för att samarbete kring gemensamma utmaningar och främja hållbar utveckling inom områden som miljö, transport, social inkludering, kultur och digitalisering. Nätverket grundades 1986, och Malmö har varit medlem sedan 1997. Malmö har ett aktivt deltagande i Eurocities olika forum och arbetsgrupper, och stadens tjänstepersoner är engagerade i över hälften av nätverkets arbetsgrupper. Ett nyligt exempel är att miljönämndens ordförande valts att, tillsammans med Stockholm och Wien, leda arbetsgruppen för klimatförändringar och energieffektivisering.

Inom Eurocities finns sex tematiska forum som täcker områden som miljö, sociala frågor, kultur, ekonomi, digitalisering och mobilitet. Kulturförvaltningen i Malmö stad är en aktiv del av Eurocities Culture Forum, inom vilket initiativet "Call to Action for Low Carbon and More Inclusive Culture" har utvecklats. Detta initiativ syftar till att främja ett kulturliv som är både socialt och ekologiskt hållbart.

Call to Action for low carbon and more inclusive culture

Initiativet "Call to Action for Low Carbon and More Inclusive Culture" lanserades hösten 2022 och antogs av Eurocities-nätverket i maj 2023. Syftet med initiativet är att uppmana europeiska städer att aktivt arbeta för ett mer inkluderande kulturliv och samtidigt minska den miljöpåverkan som stadens kulturverksamheter och övriga kulturliv ger upphov till. Det fullständiga initiativet bifogas på engelska.

Initiativet bygger på två huvudsakliga pelare:

1. **Social hållbarhet:** Främja medborgarnas tillgång till, och delaktighet i, stadens kulturliv.
2. **Ekologisk hållbarhet:** Minska kultursektorns miljöpåverkan.

Inom varje pelare identifieras 16 prioriterade områden för åtgärder. Städer som ansluter sig till initiativet åtar sig att genomföra minst en åtgärd från varje pelare. För närvarande har cirka 40 europeiska städer skrivit under initiativet.

Att underteckna Eurocities Call to Action medför inga juridiskt bindande åtaganden eller kräver ekonomiska medel. I stället innebär det att kulturnämnden och dess verksamheter åtar sig att:

- Utveckla en mer hållbar och inkluderande kultur genom att genomföra minst en prioritering från de två pelarna.
- Samarbeta med andra europeiska städer kring möjlighet för lärande där erfarenheter och innovativa metoder delas.
- Utforska möjligheten att utveckla samarbetsprojekt med andra europeiska städer, till exempel med stöd av EU-medel.
- Öka medvetenheten om ekologisk omställning och social inkludering bland stadens offentliga och fria kulturliv.

Genom att ansluta till Eurocities Call to Action kan vi även stärka arbetet med Malmö stads egna ambitiösa mål för miljö och hållbarhet, såsom målområdet "En grön stad som leder klimatomställningen" och "Miljöprogram för Malmö stad 2021–2030".

Förvaltningens aktuella hållbarhetsinsatser

Ekologisk hållbarhet

I linje med stadens högt ställda mål inom miljö- och hållbarhetsområdet genomförde kulturförvaltningen under våren 2024 en kartläggning av pågående insatser för ekologisk hållbarhet. Syftet var att få en översikt över nuvarande arbetssätt, identifiera utmaningar och potentiella utvecklingsområden, samt att utgöra ett underlag för framtida strategier och åtgärdsplaner som främjar ett mer ekologiskt hållbart kulturliv.

Kartläggningen visar att kulturförvaltningens nuvarande arbete delvis överensstämmer med Eurocities "Call to Action for Low Carbon and More Inclusive Culture", och kan sammanfattas inom följande områden:

- *Minskad resursanvändning, cirkulär ekonomi och hållbar offentlig upphandling*
Flera enheter inom förvaltningen, såsom Konsthallen, Konstmuseum och Sommarscen, har implementerat återbruk av material inom sina verksamheter. Malmö stadsbibliotek har börjat återanvända möbler genom stadens ramavtal för återbrukade möbler från 2023, vilket kommer att få full effekt vid etableringen av Kulturfyren. Sommarscen har en hållbarhetspolicy som omfattar mat- och vattenförsörjning, och Kulturkansliet driver ett program för återbruk av inredning i samarbete med stadens upphandlingsenhet.
- *Minskning av klimatavtryck genom förbättrad mobilitet och lokal rekrytering av artister/ konstnärer*
Sommarscen ser över artisturvalet med målsättningen att anlita fler lokala artister för att minska klimatpåverkan. Gästande konstnärer uppmuntras även att använda miljövänliga transportalternativ när de reser till Malmö.
- *Energieffektivisering av kulturella byggnader*
Förvaltningen arbetar för att optimera lokalbehovet genom samlokalisering och tillämpar resurseffektiva byggnormer vid nya byggprojekt, såsom Kulturfyren på Hyllie. Möjligheter att installera solceller utvärderas, och solceller har redan installerats på byggnaden Facklan, där bland annat Arena 305 och biblioteket Garaget finns. Arbetet sker i nära samarbete med Stadsfastigheter och ingår i Malmö stads övergripande satsning på energieffektivitet i kommunens lokaler.
- *Utbildning av personal och lokala kulturaktörer i biologisk mångfald och ekologiska frågor*
Malmö stadsbibliotek har i samarbete med miljöförvaltningen utvecklat en femstegsplan för klimatomställning som omfattar: 1) förvaltningens eget miljöavtryck, 2) information till allmänheten, 3) inspiration och aktivering, 4) kompetensutveckling för personal, och 5) att skapa mötesplatser för medskapande samhällsförändring.

Social hållbarhet

En genomgång av förvaltningens verksamhetsplaner för år 2024 och verksamhetsanalyser för år 2023 visar att de sociala hållbarhetsinsatserna i stor

utsträckning motsvarar Eurocities "Call to Action" prioriteringar. Dessa insatser kan sammanfattas enligt följande:

- Säkerställande av tillgång till kultur för alla oavsett individuella förutsättningar.
- Särskilda insatser för specifika målgrupper, såsom äldre, barn, personer med funktionsnedsättning och andra grupper med begränsad tillgång till kultur.
- Främjande av mångfald inom kulturverksamheten för att spegla samhällets sammansättning.
- Främjande av jämställdhet inom kultursektorn, både inom organisationen och i utbudet.
- Ökad medborgardeltagande genom att ge invånarna större inflytande över kulturverksamhetens innehåll och utformning.

Förslag på Eurocities Call to Actions prioriteringsområden att arbeta med:

Social hållbarhet

Kulturförvaltningen arbetar redan aktivt med åtaganden för social hållbarhet. Under de senaste åren har särskild fokus lagts på att öka rättighetsbaserat arbetet och öka medborgarnas delaktighet och inflytande över kulturverksamhetens innehåll och genomförande. Initiativ som "Work in Progress" för unga i åldrarna 16–25 år samt arbetssättet inom Allaktivitetshuset och Arena 305 är exempel på hur detta arbete redan implementerats. Dessa aktiviteter motsvarar redan idag de åtaganden som beskrivs inom Eurocities Call to Actions sociala hållbarhetsben.

Ekologisk hållbarhet

Kartläggningen visar också att kulturförvaltningen har en högt ställda ambitioner kring ekologisk hållbarhet, även om olika verksamheter har kommit olika långt i arbetet för att främja ett ekologiskt hållbart kulturliv. Eurocities Call to Action erbjuder en möjlighet för förvaltningen att utveckla följande områden:

- *Minskad resursanvändning, främjande av cirkulär ekonomi och hållbar offentlig upphandling*
Detta arbete är redan påbörjat inom flera verksamheter och kan intensifieras för att ytterligare minska klimatavtrycket.
- *Energieffektivisering av kulturbus och andra lokaler*
Fortsatt energieffektivisering är ett viktigt utvecklingsområde som direkt bidrar till stadens hållbarhetsmål.
- *Utbildning av personal och lokala aktörer inom biologisk mångfald och ekologiska frågor*
Kompetensutveckling för förvaltningens personal och kulturaktörer är en central del i att främja ett hållbart kulturliv.
- *Skapande av ett nätverk för fria kulturaktörer*
Genom att underlätta nätverkande kan förvaltningen stödja och främja hållbarhetsarbete inom hela kultursektorn.
- *Inrättande av en specialistfunktion för hållbar kultur*
Funktionen ska ha ansvar för att initiera, följa upp och dokumentera hållbarhetsinitiativ inom kulturverksamheten samt säkerställa att förändringar och effekter synliggörs.

De två förstnämnda punkterna är redan pågående insatser som skulle kunna förstärkas. Övriga satsningar riktar sig både till förvaltningens egen verksamhet och till det fria kulturlivet i Malmö. Alla åtaganden är i linje med stadens egna miljöprogram och de mål som anges där.

Kulturförvaltningen ser att initiativet bland annat kan bidra till ett mer strukturerat arbete för att uppnå kommunfullmäktiges mål, normförskjutning och beteendeförändring inom förvaltningen och bland fria kulturaktörer, samt till att lyfta Malmös om en förebild för hållbart kulturliv på nationell och internationell nivå. Kulturförvaltningen föreslår därför att kulturnämnden beslutar i linje med förvaltningens förslag.

Ansvariga

Annika Cedhagen, kulturdirektör